

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir) ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

ریاضیات گسسته دوازدهم، ترکیبیات (شمارش)

۱۲۴- با ارقام ۲، ۲، ۳، ۳، ۴، ۵ و ۵، چند عدد هفت‌رقمی می‌توان ساخت به طوری که ارقام زوج و فرد در آنها یک در میان قرار گیرند؟

- ۱۸ (۱)   ۳۶ (۲)   ۷۲ (۳)   ۱۴۴ (۴)

۱۲۵- معادله $x_1 + x_2 + x_3 = 11$ ، چند جواب صحیح با شرط $x_i \geq i+1$ ($i=1,2,3$) دارد؟

- ۶ (۱)   ۸ (۲)   ۱۰ (۳)   ۱۲ (۴)

۱۲۶- تعداد جواب‌های طبیعی معادله $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 12$ کدام است؟

- ۴۵ (۱)   ۴۸ (۲)   ۷۸ (۳)   ۹۳ (۴)

			۴
x		۱	
۳	y	۲	
		z	

۱۲۷- حاصل $x+y+z$ در مربع لاتین شکل مقابل کدام است؟

- ۶ (۱)   ۸ (۲)   ۱۲ (۴)   ۱۰ (۳)

۱۲۸- چند تابع پوشا از مجموعه $D = \{1,2,3,4,5,6\}$ به مجموعه $R = \{1,2,3,4\}$ می‌توان تعریف کرد که شامل زوج مرتب‌های $(1,1)$ و $(2,2)$ باشند؟

- ۱۱۰ (۱)   ۱۲۵ (۲)   ۱۳۵ (۳)   ۱۵۰ (۴)

۱۲۹- از مجموعه اعداد دو رقمی مضرب ۳، حداقل چند عدد انتخاب کنیم تا مطمئن باشیم در میان اعداد انتخابی، دست کم دو عضو با مجموع ۹۶ وجود دارند؟

- ۱۳ (۱)   ۱۵ (۲)   ۱۷ (۳)   ۱۹ (۴)

۱۳۰- فرض کنید A زیر مجموعه‌ای از اعداد طبیعی باشد که اعضای آن به جز ۲، ۳ و ۵، بر هیچ عدد اول دیگری بخش پذیر نباشند. حداقل چند عضو از مجموعه A انتخاب کنیم تا مطمئن باشیم حاصل ضرب حداقل دو عضو از میان آنها، قطعاً مربع کامل است؟

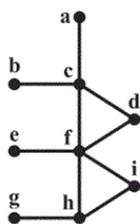
- ۱۱ (۱)   ۹ (۲)   ۷ (۳)   ۵ (۴)

ریاضیات گسسته دوازدهم ، گراف و مدل سازی

۱۲۱- در یک گراف از مرتبه ۸ که دارای یک ۷- مجموعه با اندازه یک باشد، حداکثر تعداد اعضای یک مجموعه احاطه گر مینیمال کدام است؟

- ۵ (۱)   ۶ (۲)   ۷ (۳)   ۸ (۴)

a |

۱۲۲- با افزودن کدام یال به گراف G در شکل مقابل، عدد احاطه‌گری آن تغییر می‌کند؟

- ab (۱)   di (۲)
fb (۴)   fg (۳)

۱۲۳- گراف P_8 چند مجموعه احاطه‌گر مینیمم دارد؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

حسابان ۲ - دوازدهم ، مشتق

۸۱- خط $y = 4x + a$ بر نمودار تابع $y = x^2 - 2$ مماس است. مقدار a کدام است؟

- ۲ (۱)   ۴ (۲)   -۶ (۳)   -۲ (۴)

۸۲- اگر $f(x) = (x^2 + 2)(x^2 + 4)$ و $g(x) = x^4 - 16$ باشد، حاصل $g'(1)f(1) - f'(1)g(1)$ کدام است؟

- ۲۲۵ (۱)   ۲۵۰ (۲)   ۴۵۰ (۳)   ۵۰۰ (۴)

۸۳- اگر $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h) - f(2)}{h} = \frac{3}{2}$ و $h(x) = f(2x)$ باشد، $h'(1)$ کدام است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

۸۴- اگر $f(x) = [x] |x^2 - x - 2|$ باشد، حاصل $f'_+(-2) - f'_-(2)$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

- ۷ (۱)   ۱۲ (۲)   ۱۳ (۳)   ۱۸ (۴)

۸۵- در مورد تابع $f(x) = \sqrt{\sqrt{2} - \sqrt{2-x}}$ کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) $f'(0) = 0$ (۲) $f'(0) = +\infty$ (۳) $f'_+(0) = +\infty$ (۴) $f'_+(0) = -\infty$

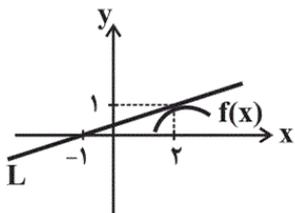
۸۶- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{2a}{\sqrt{x}} + 3x & ; x \geq 1 \\ bx^2 + 6 & ; x < 1 \end{cases}$ در $x=1$ مشتق پذیر باشد، حاصل $\frac{a}{b}$ کدام است؟

- (۱) ۵   (۲) ۲   (۳) ۱   (۴) ۳

۸۷- اگر $f(x) = \sqrt{x}$ و $g(x) = \frac{x^2}{3} - \frac{x^2}{2} - 6x$ باشد، خط مماس نمودار تابع $g \circ f$ در چند نقطه موازی محور طول‌ها است؟

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) صفر

۸۸- در شکل مقابل خط L بر نمودار تابع f در نقطه‌ای به طول $x=2$ مماس است. شیب خط مماس بر نمودار تابع

کدام است؟ $g(x) = \sqrt{f(\sqrt{x})}$ در $x=4$

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{12}$ (۳) $\frac{1}{24}$ (۴) $\frac{1}{48}$

۸۹- اگر $f(2x+1) = g(x^2 + \sqrt{x})$ و $f'(3) = 5$ باشد، $g'(2)$ کدام است؟

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۹۰- اگر $f(x) = \sin^2(f'(x))$ و $f'(0) = \frac{\pi}{4}$ باشد، مقدار $f''(0)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{2}$ (۲) $\frac{\pi}{4}$ (۳) π (۴) $\frac{\pi\sqrt{2}}{8}$

۹۱- در تابع درجه دوم f داریم: $f'(1) = 2$ و $f''(3) = 4$. مقدار $f'(2)$ کدام است؟

۲ (۴)

۸ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۹۲- مشتق دوم تابع $f(x) = (2x-1)^2 \sqrt{x + \frac{1}{2}}$ در $x = \frac{1}{2}$ کدام است؟

۱۶ (۴)

۸ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۹۳- نقطه $M(x, y)$ روی نمودار تابع $y = \sqrt{7x+4}$ در حال حرکت است. اگر d فاصله نقطه M از مبدأ مختصات باشد، آهنگ

لحظه‌ای تغییر d نسبت به x در نقطه $x = 5$ کدام است؟

$\frac{21}{16}$ (۴)

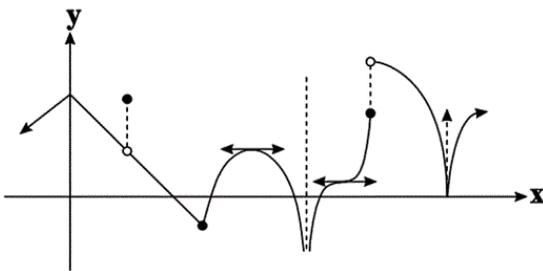
$\frac{19}{16}$ (۳)

$\frac{17}{16}$ (۲)

$\frac{15}{16}$ (۱)

حسابان ۲ - دوازدهم ، کاربردهای مشتق

۹۴- شکل مقابل نمودار تابع $y = f(x+2)$ را نمایش می‌دهد. تعداد نقاط بحرانی تابع $y = f(x)$ کدام است؟

۶ (۱)

۷ (۲)

۸ (۳)

۱۰ (۴)

۹۵- مجموعه طول نقاط بحرانی تابع با ضابطه $f(x) = (x^2 - 1)\sqrt{x^2}$ کدام است؟

$\{-4, 0, 1\}$ (۲)

$\{-1, 1\}$ (۱)

$\{-\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2}\}$ (۴)

$\{-2, 0, 2\}$ (۳)

۹۶- تابع $f(x) = \begin{cases} a\sqrt{x} & ; x \geq 1 \\ x^2 + 2x + b & ; x < 1 \end{cases}$ فقط یک نقطهٔ بحرانی به طول $x = c$ دارد. حاصل $a + b + c$ کدام است؟

۱۲ (۴)

۱۱ (۳)

۱۰ (۲)

۹ (۱)

۹۷- اگر $D_f = \mathbb{R}$ و $f'(x) = -x^3 + 3x^2 - 2x$ باشد، مجموع طول نقاط ماکزیمم نسبی نمودار تابع f کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۸- تابع $f(x) = [\sqrt{x}] - x$ در بازهٔ $(0, 9)$ به ترتیب از راست به چپ چند ماکزیمم نسبی و چند مینیمم نسبی دارد؟ $([ ])$ ، نماد جزء صحیح است.

۱، ۲ (۴)

۲، صفر (۳)

۱، ۱ (۲)

صفر، ۲ (۱)

۹۹- کدام گزینه در مورد نمودار تابع $f(x) = -\frac{1}{4}x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 2x^2 + 5$ صحیح است؟

(۱) دو ماکزیمم نسبی و یک مینیمم نسبی دارد.

(۲) دو مینیمم نسبی و یک ماکزیمم نسبی دارد.

(۳) یک ماکزیمم نسبی و دو عطف دارد.

(۴) یک مینیمم نسبی و دو عطف دارد.

۱۰۰- حاصل ضرب ماکزیمم و مینیمم مطلق تابع $f(x) = x\sqrt{a^2 - x^2}$ برابر با $-\frac{81}{4}$ است. a کدام یک از مقادیر زیر می‌تواند باشد؟

۹ (۴)

۶ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۰۱- با ۴۰ متر سیم می‌خواهیم دور یک زمین به شکل قطاع یک دایره را محصور کنیم. شعاع دایره کدام باشد تا مساحت زمین بیشترین مقدار ممکن باشد؟

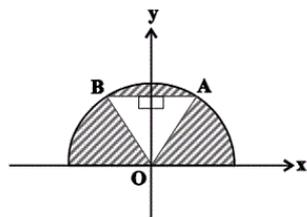
۱۰ (۲)

۵ (۱)

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰۲- مثلث OAB مطابق شکل، زیر نمودار $y = \sqrt{2-x^2}$ محاط شده است، به گونه‌ای که یک رأس آن روی مبدأ مختصات و رأس ۲ دیگر آن روی نمودار قرار دارند. اگر مساحت قسمت هاشور خورده در شکل کم‌ترین مقدار ممکن باشد، اندازه میانه وارد بر ضلع AB کدام است؟

(۲) $\sqrt{2}$

(۱) ۱

(۴) $\frac{1}{2}$

(۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

۱۰۳- به ازای چه مقادیری از m ، تابع $y = 2x^3 + 3mx^2 + 24x + 9$ اکیداً یکنواست؟

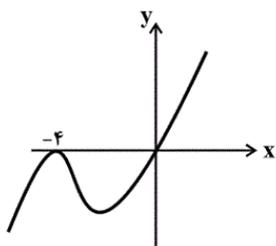
(۲) $-8 \leq m \leq 8$

(۱) $-4\sqrt{2} \leq m \leq 4\sqrt{2}$

(۴) $-4 \leq m \leq 4$

(۳) $0 < m \leq 8$

۱۰۴- نمودار تابع $y = xf(x-1) = ax^3 + bx^2 + 8x$ مطابق شکل زیر است. بزرگ‌ترین بازه‌ای که در آن تابع $y = xf(x)$ نزولی باشد، کدام است؟

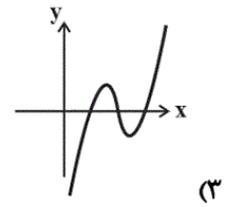
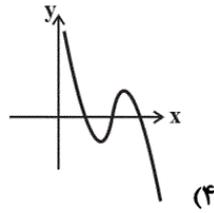
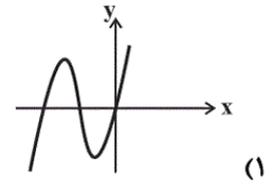
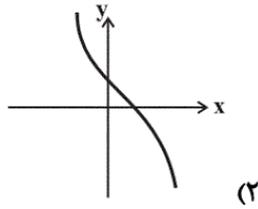
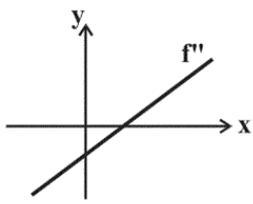
(۲) $[-5, -\frac{5}{3}]$

(۱) $[-2, -1]$

(۴) $[1, 2]$

(۳) $[\frac{5}{3}, 5]$

۱۰۵- شکل مقابل نمودار تابع f'' است. نمودار تابع f کدام می‌تواند باشد؟

۱۰۶- در چند نقطه از نمودار تابع $f(x) = x(x+1)|x-1|$ جهت تغير تغییر می‌کند؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۱۰۷- نمودار تابع $f(x) = x^2 + k^2 \cos x$ نقطه عطف ندارد. حدود k کدام است؟

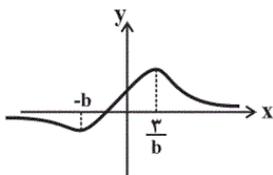
$|k| \leq \sqrt{2}$ (۲)

$|k| \leq 1$ (۱)

$|k| \geq \frac{1}{2}$ (۴)

$|k| \geq \frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳)

۱۰۸- اگر نمودار تابع $f(x) = \frac{x+1}{x^2+a}$ به صورت مقابل باشد، حاصل $a+b$ کدام است؟

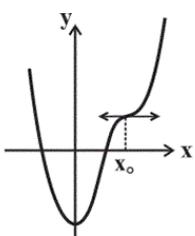
۶ (۲)

صفر (۱)

-۶ (۴)

۲ (۳)

۱۰۹- شکل روبه‌رو، نمودار تابع $f(x) = 2x^4 - 8x^2 + ax^2 + b$ را نمایش می‌دهد. مقدار a کدام است؟

۸ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۱)

۱۸ (۴)

۹ (۳)

۱۱۰- معادله $x^3 - 6x^2 - k + 1 = 0$ سه جواب حقیقی متمایز دارد. کمترین مقدار صحیح k کدام است؟

(۴) -۳۳

(۳) -۳۲

(۲) -۳۱

(۱) -۳۰

هندسه ۳- دوازدهم ، بردار -

۱۱۴- وجه‌های یک مکعب مستطیل، قسمت‌هایی از صفحات به معادلات $x=1$ ، $x=3$ ، $y=-1$ ، $y=3$ ، $z=-2$ و $z=2$ هستند.

کدام یک از نقاط زیر روی یکی از وجه‌های این مکعب و غیر واقع بر یال‌های آن است؟

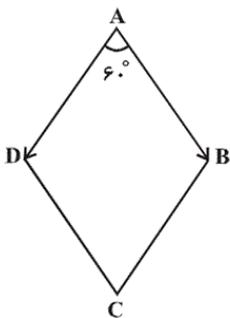
(۲) $B = (3, 1, -2)$

(۱) $A = (1, 3, 2)$

(۴) $D = (2, 0, -2)$

(۳) $C = (0, -1, 1)$

۱۱۵- مطابق شکل، لوزی $ABCD$ با طول ضلع ۲ واحد و زاویه $\hat{A} = 60^\circ$ مفروض است. طول بردار $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AD}$ کدام است؟

(۱) ۲

(۲) ۴

(۳) $2\sqrt{3}$

(۴) $4\sqrt{3}$

۱۱۶- اگر $|\vec{a}| = 2$ ، $|\vec{b}| = \sqrt{5}$ و $|\vec{a} + \vec{b}| = \sqrt{85}$ باشد، طول تصویر قائم بردار $\vec{a}$ بر راستای بردار $\vec{b}$ کدام است؟

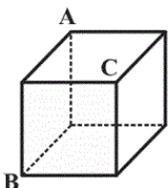
(۲) $\frac{2\sqrt{5}}{5}$

(۱) $\frac{\sqrt{5}}{5}$

(۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

(۳) $\sqrt{2}$

۱۱۷- شکل مقابل مکعبی به ضلع ۲ است. حاصل $\overrightarrow{AC} \cdot \overrightarrow{CB}$ کدام است؟

(۲) $-2\sqrt{2}$

(۱) -۴

(۴) -۸

(۳) $-4\sqrt{2}$

۱۱۸- دو بردار $\vec{a} = (1, 2, m)$ و $\vec{b} = (n, 1, 2)$ مفروض‌اند. تصویر بردار $\vec{c} = \vec{a} \times \vec{b}$ روی محور x ها برابر ۱ و طول تصویر بردار $\vec{c}$

روی صفحه xz برابر ۲ است. مجموع مقادیر n کدام است؟

- (۱) صفر
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) -۲

۱۱۹- مساحت مثلث ABC با سه رأس $A = (2, 3, 1)$ ، $B = (-1, 0, 4)$ و $C = (1, 2, 1)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3\sqrt{2}}{2}$
(۲) $\frac{3\sqrt{3}}{2}$
(۳) $3\sqrt{2}$
(۴) $3\sqrt{3}$

۱۲۰- به ازای کدام مقدار m ، چهار نقطه $A = (1, 0, 2)$ ، $B = (-1, 2, 0)$ ، $C = (3, 1, 1)$ و $D = (0, 1, m)$ روی یک صفحه قرار دارند؟

- (۱) صفر
(۲) -۱
(۳) ۱
(۴) $\frac{1}{2}$

هندسه ۳- دوازدهم، آشنایی با مقاطع مخروطی

۱۱۱- خط هادی یک سهمی، خط $y = 1$ و کانون آن نقطه $F(3, 5)$ است. این سهمی محور y ها را با چه عرضی قطع می‌کند؟

- (۱) ۱
(۲) صفر
(۳) $\frac{31}{3}$
(۴) $\frac{33}{8}$

۱۱۲- در یک سهمی، خط هادی و محور تقارن به ترتیب خطوط $x = 4$ و $y = 4$ بوده و نقطه $A(9, 7)$ نقطه‌ای از آن سهمی است.

کدام یک از نقاط زیر می‌تواند رأس سهمی باشد؟

- (۱) $S\left(\frac{9}{2}, 4\right)$
(۲) $S\left(\frac{11}{2}, 4\right)$
(۳) $S\left(\frac{13}{2}, 4\right)$
(۴) $S\left(\frac{15}{2}, 4\right)$

۱۱۳- عمق دو آینه سهموی در مرکز آنها به ترتیب ۳۰ و ۴۰ سانتی‌متر و قطر قاعده این آینه‌ها به ترتیب ۶۰ و ۱۰۰ سانتی‌متر است.

اگر فاصله کانونی آینه دوم برابر a باشد، فاصله کانونی آینه اول کدام است؟

۰/۶a (۴)

۰/۵۴a (۳)

۰/۴۸a (۲)

۰/۴a (۱)

۱۲۴- ریاضیات گسسته

(علی ایمانی)

$$\frac{4}{\text{فرد}} \times \frac{3}{\text{زوج}} \times \frac{3}{\text{فرد}} \times \frac{2}{\text{زوج}} \times \frac{2}{\text{فرد}} \times \frac{1}{\text{زوج}} \times \frac{1}{\text{فرد}}$$

مطابق شکل تعداد حالت‌هایی که ۴ رقم فرد و ۳ رقم زوج می‌تواند به صورت یک در میان قرار گیرند، برابر $4! \times 3!$ است. با توجه به این که هر یک از ارقام ۲، ۳ و ۵، دو بار تکرار شده‌اند، تعداد اعداد هفت رقمی مورد نظر برابر

$$\frac{4! \times 3!}{2! \times 2! \times 2!} = \frac{24 \times 6}{8} = 3 \times 6 = 18 \quad \text{است با:}$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

۴

۳

۲

۱

۱۲۵- ریاضیات گسسته

(کاظم باقرزاده پوره)

با توجه به شرط $x_i \geq i+1$ ($i=1,2,3$)، سه متغیر y_1, y_2 و y_3 را می‌توان در معادله جایگزین کرد:

$$x_1 = y_1 + 2, x_2 = y_2 + 3, x_3 = y_3 + 4$$

$$x_1 + x_2 + x_3 = 11 \Rightarrow y_1 + y_2 + y_3 = 2$$

تعداد جواب‌های صحیح و نامنفی این معادله برابر است با:

$$\binom{2+3-1}{3-1} = \binom{4}{2} = 6$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۴

۳

۲

۱

حالت‌های ممکن عبارت‌اند از:

$$x_4 = 1 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 11$$

$$\Rightarrow \text{تعداد جواب‌های طبیعی} = \binom{11-1}{3-1} = \binom{10}{2} = 45$$

$$x_4 = 2 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 4$$

$$\Rightarrow \text{تعداد جواب‌های طبیعی} = \binom{4-1}{3-1} = \binom{3}{2} = 3$$

بنابراین تعداد جواب‌های طبیعی معادله برابر است با: $45 + 3 = 48$

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

 ۴

 ۳

 ۲ ✓

 ۱

		۳	۴
۴		۱	
۳	۴	۲	
		۴	

درایه واقع در سطر اول ستون سوم این مربع لاتین قطعاً برابر ۳ است، چون در سطر اول عدد ۴ و در ستون سوم اعداد ۱ و ۲ موجود هستند. در نتیجه درایه واقع در سطر چهارم ستون سوم یعنی z ، قطعاً برابر ۴ است. در سطر سوم یکی از درایه‌ها باید برابر ۴ باشد که چون در ستون چهارم، عدد ۴ وجود دارد، لزوماً ۴ باید در ستون دوم این سطر قرار داده شود، یعنی $y = 4$ است. همچنین در سطر دوم نیز یکی از درایه‌ها باید برابر ۴ باشد که چون در ستون‌های دوم تا چهارم، عدد ۴ موجود است، فقط درایه ستون اول از این سطر می‌تواند برابر ۴ شود، پس $x = 4$ است. در نتیجه $x + y + z = 12$ است.

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

هر کدام از این توابع به صورت زیر تعریف می‌شوند:

$$f = \{(1,1), (2,2), (3,0), (4,0), (5,0), (6,0)\}$$

اگر مجموعه این دسته از توابع را با S و زیر مجموعه‌هایی از S که برد آنها

به ترتیب فاقد ۳ و فاقد ۴ باشد را با A و B نمایش دهیم، داریم:

$$|S| = 4^4 = 256$$

$$|A| = |B| = 3^4 = 81$$

$$|A \cap B| = 2^4 = 16$$

در این صورت مجموعه توابع پوشا معادل مجموعه $\bar{A} \cap \bar{B}$ است. داریم:

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = |S| - |A \cup B| = |S| - (|A| + |B| - |A \cap B|)$$

$$= 256 - (81 + 81 - 16) = 256 - 146 = 110$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۷۴ تا ۷۹)

۴

۳

۲

۱ ✓

اعداد دو رقمی مضرب ۳ عبارت‌اند از ۱۲، ۱۵، ۱۸، ...، ۹۶ و ۹۹، که در مجموع ۳۰ عدد هستند.

حالت‌هایی که مجموع دو عدد از میان این اعداد برابر ۹۶ است، عبارت‌اند از (۱۲، ۸۴)، (۱۵، ۸۱)، ... و (۴۵، ۵۱) که شامل ۱۲ گروه است. همچنین اعداد ۴۸، ۸۷، ۹۰، ۹۳، ۹۶ و ۹۹ در هیچ گروهی نیستند.

در بدترین حالت از هر گروه یک عضو و تمام اعداد بدون گروه را انتخاب می‌کنیم (روی هم $۱۸ = ۱۲ + ۶$ عضو) و در انتخاب نوزدهم مطمئن هستیم که قطعاً دو عدد با مجموع ۹۶ وجود دارد.

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۵)

۴

۳

۲

۱

اگر a و b دو عضو از اعضای مجموعه A باشند، آنگاه می‌توان آنها را

به صورت $a = 2^{\alpha_1} \times 3^{\beta_1} \times 5^{\gamma_1}$ و $b = 2^{\alpha_2} \times 3^{\beta_2} \times 5^{\gamma_2}$ نمایش داد. در

این صورت حاصل ضرب آنها به صورت

$ab = 2^{\alpha_1 + \alpha_2} \times 3^{\beta_1 + \beta_2} \times 5^{\gamma_1 + \gamma_2}$ بوده و زمانی مربع کامل است که

تمامی توان‌های آن زوج باشد و این موضوع در حالتی ممکن است که

توان‌های پایه‌های مشابه در a و b ، همزمان هر دو زوج و یا هر دو فرد

باشند. چون سه پایه مختلف وجود دارد پس در مجموع $2 \times 2 \times 2 = 8$ حالت

مختلف برای زوج یا فرد بودن توان‌ها در هر کدام از اعداد a یا b وجود

دارد. در نتیجه با انتخاب ۹ عضو از مجموعه A ، قطعاً حداقل دو عضو وجود

دارند که توان‌های هر سه پایه از نظر زوج یا فرد بودن، دقیقاً مانند یکدیگر

بوده و در نتیجه حاصل ضرب آنها مربع کامل است.

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

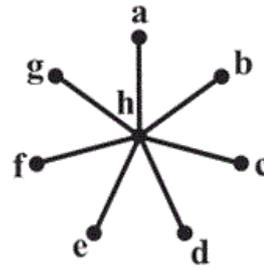
 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

چون گراف دارای یک γ -مجموعه با اندازه یک است، پس قطعاً رأسی در گراف وجود دارد که با تمام رئوس دیگر گراف مجاور باشد. حال اگر هیچ دو رأس دیگری در گراف مجاور یکدیگر نباشند، آنگاه مطابق شکل، مجموعه $A = \{a, b, c, d, e, f, g\}$ یک مجموعه احاطه‌گر مینیمال برای این گراف است، یعنی حداکثر تعداد اعضای چنین مجموعه‌ای برابر ۷ است.

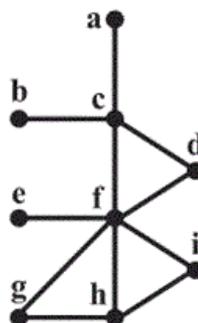
(ریاضیات گسسته-گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۴۳ تا ۵۴)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

مجموعه $\{c, f, h\}$ یک مجموعه احاطه گر مینیمم برای گراف G است، پس عدد احاطه گری گراف برابر ۳ است. حال با افزودن یال fg ، مجموعه $\{c, f\}$ قادر به احاطه تمام رئوس گراف است. پس عدد احاطه گری گراف برابر ۲ خواهد بود. در صورت افزودن هر یک از یال‌های ab ، di و fb به گراف G ، عدد احاطه گری گراف باز هم برابر ۳ است.

(ریاضیات گسسته - گراف و مدل سازی؛ صفحه‌های ۴۳ تا ۵۴)

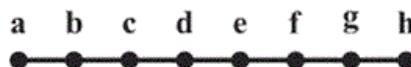
 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

عدد احاطه گری گراف P_8 ، برابر $\left\lfloor \frac{8}{3} \right\rfloor = 3$ است.

مطابق شکل، مجموعه‌های احاطه گر مینیمم گراف P_8 عبارت‌اند از:

$\{a, d, g\}, \{b, d, g\}, \{b, e, g\}, \{b, e, h\}$

دقت کنید که در هر مجموعه احاطه گر مینیمم این گراف، یک رأس از میان

a و b و یک رأس از میان g و h باید موجود باشد

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

راه حل اول:

$$y = x^2 - 2 \Rightarrow y' = 2x$$

$x = 2$: طول نقطه مماس $\Rightarrow 2x = 4 \Rightarrow$ شیب خط مماس

$$y = x^2 - 2 \xrightarrow{x=2} \text{عرض نقطه تماس} \rightarrow y = 2$$

$$\text{خط مماس} : y = 4x + a \xrightarrow[\substack{x=2 \\ y=2}]{} 2 = 8 + a \Rightarrow a = -6$$

راه حل دوم:

چون خط بر سهمی مماس است، معادله $x^2 - 2 = 4x + a$ باید جواب

مضاعف داشته باشد:

$$\Rightarrow x^2 - 4x - a - 2 = 0 \Rightarrow \Delta = 4a + 24 = 0 \Rightarrow a = -6$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۷۲ تا ۸۳)

۴

۳ ✓

۲

۱

(سید عادل حسینی)

$$A = g'(1)f(1) - f'(1)g(1) = \frac{g'(1)f(1) - f'(1)g(1)}{(f(1))^2} (f(1))^2$$

$$= \left(\frac{g(x)}{f(x)} \right) \Big|_{x=1} (f(1))^2$$

$$\frac{g(x)}{f(x)} = \frac{x^2 - 16}{(x^2 + 2)(x^2 + 4)} = x^2 - 2 \Rightarrow \left(\frac{g(x)}{f(x)} \right) = 2x$$

$$\Rightarrow A = 2(1)(f(1))^2 = 2(1)(15^2) = 450$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۲ تا ۹۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

حاصل حد $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h}$ (در صورت وجود) را مشتق تابع f نامیده و با $f'(a)$ نشان می‌دهیم.

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h) - f(2)}{h} = f'(2) = \frac{3}{2}$$

$$h(x) = f(2x) \Rightarrow h'(x) = 2f'(2x)$$

$$\xrightarrow{x=1} h'(1) = 2f'(2) \Rightarrow h'(1) = 2 \times \frac{3}{2} = 3$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۷۷ و ۹۶)

۴

۳

۲

۱

برای مشتق‌گیری یک طرفه در چنین توابعی، کافی است در همسایگی نقطه موردنظر، مقدار عبارت جزء صحیح و علامت عبارت قدرمطلق را تعیین کنیم و از تابع به دست آمده مشتق بگیریم. بنابراین در این سؤال داریم:

$$x \rightarrow (-2)^+ : f(x) = -2x^2 + 2x + 4$$

$$\Rightarrow f'_+(-2) = -4x + 2 \Big|_{x=-2} = 10$$

$$x \rightarrow 2^- : f(x) = -x^2 + x + 2 \Rightarrow f'_-(2) = -2x + 1 \Big|_{x=2} = -3$$

$$\Rightarrow f'_+(-2) - f'_-(2) = 10 - (-3) = 13$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۸۴ تا ۸۹)

۴

۳

۲

۱

$$\left\{ \begin{array}{l} 2-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 2 \\ \text{و} \\ \sqrt{2}-\sqrt{2-x} \geq 0 \Rightarrow \sqrt{2-x} \leq \sqrt{2} \Rightarrow 2-x \leq 2 \Rightarrow x \geq 0 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow D_f = [0, 2]$$

پس تنها مشتق راست f در $x=0$ قابل محاسبه است. در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} \Rightarrow f'_+(0) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{\sqrt{2} - \sqrt{2-x}}}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x}}{x\sqrt{\sqrt{2} + \sqrt{2-x}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\sqrt{x}\sqrt{\sqrt{2} + \sqrt{2-x}}} = +\infty \end{aligned}$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۴

۳ ✓

۲

۱

(میلاد سبازی لاریبانی)

$$\text{شرط پیوستگی: } \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x)$$

$$\Rightarrow 2a + 3 = b + 6 \Rightarrow 2a - b = 3 \quad (1)$$

$$f'(x) = \begin{cases} 3 - \frac{a}{\sqrt{x^3}} & ; x \geq 1 \\ 2bx & ; x < 1 \end{cases}$$

$$\text{شرط مشتق پذیری: } f'_+(1) = f'_-(1)$$

$$\Rightarrow 3 - a = 2b \Rightarrow a + 2b = 3 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} a = \frac{9}{5}, b = \frac{3}{5} \Rightarrow \frac{a}{b} = 3$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

۴ ✓

۳

۲

۱

برای آنکه خط مماس بر منحنی $gof(x)$ موازی محور طول‌ها باشد، باید شیب آن برابر صفر باشد. بنابراین معادله $(gof)'(x) = 0$ را حل می‌کنیم:

$$(gof)'(x) = f'(x) \times g'(f(x)) = 0$$

$$\begin{cases} f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} \\ g'(x) = x^2 - x - 6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2\sqrt{x}} \times (f^2 - f - 6) = 0 \xrightarrow{f=\sqrt{x}} \frac{1}{2\sqrt{x}} (x - \sqrt{x} - 6) = 0$$

$$\Rightarrow x - \sqrt{x} - 6 = 0 \Rightarrow x - 6 = \sqrt{x} \xrightarrow{\text{توان } 2} x^2 - 12x + 36 = x$$

$$\Rightarrow x^2 - 13x + 36 = 0 \Rightarrow (x-9)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=9 \\ x=4 \end{cases} \text{ غ.ق.ق}$$

$x=4$ در معادله صدق نمی‌کند.

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۰ تا ۹۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

شیب خط L ، برابر است با مشتق تابع f در $x=2$:

$$\Rightarrow f'(2) = \frac{1}{3} \text{ و } f(2) = 1$$

$$\Rightarrow g'(x) = \frac{(f(\sqrt{x}))'}{2\sqrt{f(\sqrt{x})}} = \frac{\frac{1}{2\sqrt{x}} f'(\sqrt{x})}{2\sqrt{f(\sqrt{x})}}$$

$$\Rightarrow g'(2) = \frac{\frac{1}{2} f'(2)}{2\sqrt{f(2)}} = \frac{1}{8} f'(2) = \frac{1}{24}$$

(مسایان ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(عرفان صادقی)

$$f(2x+1) = g(x^2 + \sqrt{x}) \Rightarrow (f(2x+1))' = (g(x^2 + \sqrt{x}))'$$

$$\Rightarrow 2f'(2x+1) = \left(2x + \frac{1}{2\sqrt{x}}\right) g'(x^2 + \sqrt{x})$$

$$\xrightarrow{x=1} 2f'(3) = \left(2 + \frac{1}{2}\right) g'(2)$$

$$\xrightarrow{f'(3)=5} 10 = \frac{5}{2} g'(2) \Rightarrow g'(2) = 4$$

(مسایان ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۰ تا ۹۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$f(x) = \sin^{\gamma}(f'(x))$$

$$\Rightarrow f'(x) = f''(x) \times \gamma \sin(f'(x)) \times \cos(f'(x))$$

$$= f''(x) \times \sin(\gamma f'(x)) \xrightarrow{x=0} f'(\circ) = f''(\circ) \times \sin(\gamma f'(\circ))$$

$$\xrightarrow{f'(\circ) = \frac{\pi}{4}} f'(\circ) = f''(\circ) \times \underbrace{\sin\left(\gamma \left(\frac{\pi}{4}\right)\right)}_1$$

$$\Rightarrow f''(\circ) = f'(\circ) = \frac{\pi}{4}$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۹۰ تا ۹۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$f(x) = ax^{\gamma} + bx + c$$

$$\Rightarrow f'(x) = \gamma ax + b, f''(x) = \gamma a$$

$$f''(\gamma) = \gamma a = \gamma \Rightarrow a = \gamma$$

$$f'(\gamma) = \gamma \Rightarrow \gamma a + b = \gamma \xrightarrow{a=\gamma} b = -\gamma$$

$$\Rightarrow f'(x) = \gamma x - \gamma$$

$$\Rightarrow f'(\gamma) = \gamma(\gamma) - \gamma = \gamma$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه ۹۸)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$f'(x) = 4(2x-1)\sqrt{x+\frac{1}{2}} + \frac{1}{2\sqrt{x+\frac{1}{2}}}(2x-1)^2$$

حال باید از f' مشتق بگیریم برای محاسبه مقدار مشتق در یک نقطه خاص،

اگر عامل صفرکننده داشته باشیم کافی است فقط از آن عامل مشتق بگیریم.

اگر توان عامل صفرکننده بیش از یک باشد، مشتق در آنجا صفر است. پس

داریم:

$$f''\left(\frac{1}{2}\right) = 8\sqrt{x+\frac{1}{2}} \Big|_{x=\frac{1}{2}} = 8$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه ۹۸)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(علی شهبازی)

$$d = \sqrt{x^2 + (\sqrt{7x+4})^2} = \sqrt{x^2 + 7x + 4}$$

$$\Rightarrow d \text{ آهنگ لحظه‌ای تغییر } d' = \frac{2x+7}{2\sqrt{x^2+7x+4}}$$

$$\xrightarrow{x=5} d' = \frac{10+7}{2\sqrt{25+35+4}} = \frac{17}{16}$$

(مسئله ۲- مشتق: صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۱۰)

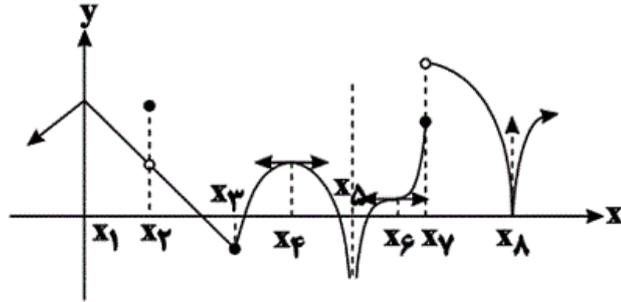
 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

می‌دانیم نقاط بحرانی یک تابع، نقاطی از دامنه تابع هستند که مشتق تابع در آن‌ها یا صفر است یا موجود نیست. از طرفی انتقال افقی تأثیری بر روی تعداد نقاط بحرانی تابع ندارد، پس کافی است نقاط بحرانی همین نمودار داده‌شده را بیابیم.

x_1, x_3 : نقطه گوشه‌ای $\Leftarrow$ مشتق‌ناپذیر

x_2, x_7 : ناپیوسته $\Leftarrow$ مشتق‌ناپذیر

x_4, x_6 : دارای خط مماس افقی $\Leftarrow$ f' در آن‌ها برابر صفر است.

x_8 : دارای خط مماس قائم $\Leftarrow$ مشتق‌ناپذیر

ضمناً دقت کنید که x_5 متعلق به دامنه نبوده و بحرانی نیست. پس تعداد

نقاط بحرانی ۷ است: $x_8, x_7, x_6, x_4, x_3, x_2, x_1$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه ۱۱۷)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$f(x) = (x^2 - 1)\sqrt[3]{x^2}$$

$$\Rightarrow f'(x) = (2x)\sqrt[3]{x^2} + \frac{2}{3\sqrt[3]{x}}(x^2 - 1) = \frac{8x^2 - 2}{3\sqrt[3]{x}}$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow 8x^2 - 2 = 0 \Rightarrow x = \pm \frac{1}{2}$$

همچنین در $x = 0$ مشتق وجود ندارد.

پس مجموعه نقاط بحرانی تابع برابر $\left\{-\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2}\right\}$ است.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه ۱۱۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$f'(x) = \begin{cases} \frac{a}{2\sqrt{x}} & ; x \geq 1 \\ 2x + 2 & ; x < 1 \end{cases}$$

چون $f'(-1) = 0$ است، $x = -1$ حتماً بحرانی است. در نتیجه $c = -1$.

پس تابع f نباید نقطه بحرانی دیگری داشته باشد، بنابراین f در $x = 1$

باید مشتق مخالف صفر داشته باشد:

شرط اول $\xrightarrow{\text{پیوستگی}} a = 1 + 2 + b \Rightarrow a - b = 3 \quad (*)$

شرط دوم $\xrightarrow{\text{مشتق پذیری}} f'_+(1) = f'_-(1) \Rightarrow \frac{a}{2} = 2 + 2 \Rightarrow a = 8$

$\xrightarrow{(*)} b = 5$

$\Rightarrow a + b + c = 8 + 5 + (-1) = 12$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه ۱۱۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(کلاظم اجلالی)

$$f'(x) = x(-x^2 + 3x - 2) = x(x-1)(-x+2)$$

با تعیین علامت f' داریم:

x	$-\infty$	0	1	2	$+\infty$
$f'(x)$		$\downarrow$ max	$\downarrow$ min	$\downarrow$ max	

بنابراین نمودار تابع f در $x=0$ و $x=2$ ماکزیمم نسبی و در $x=1$

مینیمم نسبی دارد. پس مجموع طول نقاط ماکزیمم نسبی برابر ۲ است.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

۴

۳

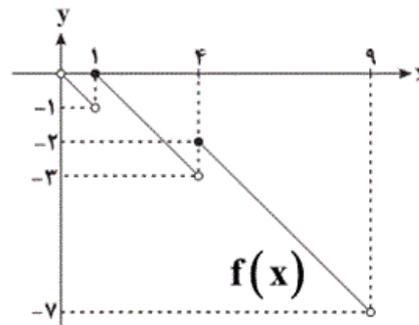
۲ ✓

۱

(میثم فلاح)

می‌توان تابع را در بازه مذکور به صورت زیر نوشت:

$$f(x) = \begin{cases} -x & ; 0 < x < 1 \\ 1-x & ; 1 \leq x < 4 \\ 2-x & ; 4 \leq x < 9 \end{cases}$$

نمودار دارای ۲ ماکزیمم نسبی در $x=1$ و $x=4$ و فاقد مینیمم نسبی

است.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$f(x) = -\frac{1}{4}x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 2x^2 + 5 \Rightarrow f'(x) = -x^3 + 4x^2 - 4x = 0$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow -x(x-2)^2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=2 \end{cases}$$

$$f''(x) = -3x^2 + 8x - 4 = -(3x-2)(x-2)$$

$$f''(x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{2}{3} \\ x = 2 \end{cases}$$

با تعیین علامت f'' و f' داریم:

x		۰		$\frac{2}{3}$		۲	
f''	-	○	-	○	+	○	-
f'	+	○	-	○	-	○	-
f	↗		↘		↘		↘
		max نسبی		عطف		عطف	

بنابراین نمودار تابع f دارای یک نقطهٔ ماکزیمم نسبی و دو نقطهٔ عطف است.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(بوانبش نیکنام)

$$D_f = [-a, a]$$

$$\Rightarrow f'(x) = \sqrt{a^2 - x^2} - \frac{x^2}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \frac{a^2 - 2x^2}{\sqrt{a^2 - x^2}}$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow x = \frac{a}{\sqrt{2}}, \frac{-a}{\sqrt{2}} \text{ : نقاط بحرانی}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(a) = f(-a) = 0 \\ f\left(\frac{a}{\sqrt{2}}\right) = \frac{a^2}{2} \text{ : ماکزیمم مطلق} \\ f\left(-\frac{a}{\sqrt{2}}\right) = -\frac{a^2}{2} \text{ : مینیمم مطلق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{a^2}{2}\right) \left(-\frac{a^2}{2}\right) = \frac{-81}{4} \Rightarrow a^4 = 81 \Rightarrow a = \pm 3$$

(مسابان ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$2x + y = 40 \Rightarrow y = 2(20 - x)$$

مساحت قطاعی با زاویه θ رادیان از دایره‌ای به شعاع r برابر است با

$$\Rightarrow S(x) = \frac{1}{2} x^2 \theta = \frac{1}{2} x^2 \left(\frac{y}{x}\right) = \frac{1}{2} xy \quad \frac{1}{2} \theta r^2 \text{ بنابراین داریم:}$$

$$= \frac{1}{2} x(2(20 - x)) = -x^2 + 20x$$

رأس سهمی $S(x)$ نقطه $(10, 100)$ است؛ یعنی به ازای شعاع $x = 10$ ،

مساحت قطاع حداکثر مقدار ممکن خواهد بود.

(مسابان ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

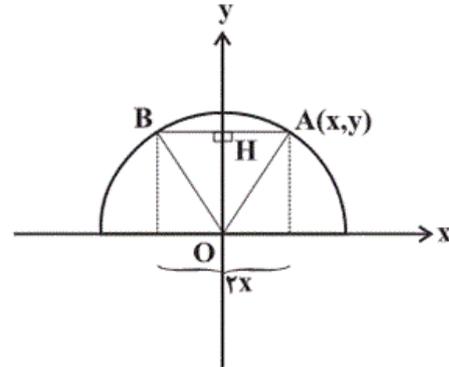
۴

۳

۲ ✓

۱

با توجه به ثابت بودن کل مساحت سطح محصور بین نمودار تابع و محور x ها، برای آن که مساحت قسمت هاشورخورده، کمترین مقدار ممکن شود، لازم است که مساحت مثلث OAB بیشترین مقدار باشد.

اگر مختصات رأس A از مثلث را (x, y) در نظر بگیریم، قاعده مثلث (AB) برابر $2x$ و ارتفاع مثلث (OH) برابر y خواهد بود. پس مساحت این

$$S = \frac{1}{2}(AB)(OH) = \frac{1}{2}(2x)(y) = xy \quad \text{مثلث متساوی الساقین برابر است با:}$$

$$\Rightarrow S(x) = x\sqrt{2-x^2}$$

$$\Rightarrow S'(x) = 0 \Rightarrow 1 \times \sqrt{2-x^2} + \frac{-2x}{2\sqrt{2-x^2}} \times x = 0$$

$$\Rightarrow \frac{(2-x^2) - x^2}{\sqrt{2-x^2}} = 0 \Rightarrow 2 - 2x^2 = 0$$

$$\Rightarrow x = \pm 1 \xrightarrow[\text{مختصات است}]{\text{در ربع اول } A} x = 1$$

$$\Rightarrow OH = y = \sqrt{2-x^2} \xrightarrow{x=1} y = 1$$

حال از آن جا که در مثلث متساوی الساقین، میانه و ارتفاع وارد بر قاعده بر هم منطبق اند، مقدار میانه نیز برابر ۱ خواهد بود.

(مسئله ۲- کاربرد های مشتق؛ صفحه های ۱۱۲ تا ۱۱۹)

۴

۳

۲

۱ ✓

یک تابع پیوسته هنگامی یکنواست که علامت مشتق در آن تغییر نکند.

$$y' = 6x^2 + 6mx + 24$$

پس باید مشتق عبارت که در اینجا یک تابع درجه دوم است تغییر علامت

ندهد، یعنی $\Delta \leq 0$ باشد.

$$\Rightarrow \Delta = 0 \Rightarrow 36(m^2 - 16) \leq 0 \Rightarrow m^2 \leq 16 \Rightarrow -4 \leq m \leq 4$$

(مسابان ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۶)

۴ ✓

۳

۲

۱

واضح است که نمودار تابع $y = xf(x-1)$ در $x = -4$ بر محور x ها مماس است. بنابراین داریم:

$$xf(x-1) = ax^3 + bx^2 + \lambda x = ax(x+4)^2$$

$$\Rightarrow ax^2 + bx + \lambda = a(x^2 + 8x + 16)$$

$$= ax^2 + 8ax + 16a \Rightarrow \begin{cases} b = 8a \\ \lambda = 16a \end{cases} \Rightarrow a = \frac{1}{2}, b = 4$$

$$\Rightarrow xf(x-1) = \frac{1}{2}x^3 + 4x^2 + \lambda x \Rightarrow f(x-1) = \frac{1}{2}x^2 + 4x + \lambda$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{2}(x+1)^2 + 4(x+1) + \lambda = \frac{1}{2}x^2 + 5x + \frac{25}{2}$$

$$\Rightarrow xf(x) = \frac{1}{2}x^3 + 5x^2 + \frac{25}{2}x$$

$$\Rightarrow (xf(x))' = \frac{3}{2}x^2 + 10x + \frac{25}{2}$$

برای اینکه تابع $y = xf(x)$ نزولی باشد، مشتق آن باید نامثبت باشد:

$$\Rightarrow \frac{3}{2}x^2 + 10x + \frac{25}{2} \leq 0 \Rightarrow x \in \left[-5, -\frac{5}{3}\right]$$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

با توجه به نمودار f'' ، جواب معادله $f'' = 0$ ، مثبت است. بنابراین باید طول

نقطه عطف f مثبت باشد. پس گزینه «۱» نادرست است.

همچنین بعد از نقطه عطف، $f'' > 0$ و تقعر f رو به بالاست و قبل از آن،

$f'' < 0$ و تقعر f رو به پایین است. بنابراین گزینه‌های «۲» و «۴» نیز

نادرست و گزینه «۳» پاسخ صحیح خواهد بود.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$f(x) = x(x+1)|x-1| = \begin{cases} x(x+1)(x-1) & ; x \geq 1 \\ -x(x+1)(x-1) & ; x < 1 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} x^3 - x & ; x \geq 1 \\ -x^3 + x & ; x < 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f'(x) = \begin{cases} 3x^2 - 1 & ; x > 1 \\ -3x^2 + 1 & ; x < 1 \end{cases} \Rightarrow f''(x) = \begin{cases} 6x & ; x > 1 \\ -6x & ; x < 1 \end{cases}$$

برای پیدا کردن نقاط مورد نظر، باید معادله $f''(x) = 0$ را حل کنیم:

$$f''(x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 6x = 0 \Rightarrow x = 0 > 1 \\ -6x = 0 \Rightarrow x = 0 < 1 \end{cases} \text{ غ.ق.ق.}$$

با تعیین علامت f'' داریم:

		0		1	
f''	+	0	-	0	+
f	∪	∩	∪	∩	∪

بنابراین جهت تقعر نمودار f ، در نقاط $x=0$ و $x=1$ عوض می‌شود.

تابع در $x=1$ ، مشتق اول و دوم ندارد.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$-1 \leq -\cos x \leq 1 \Rightarrow -k^2 \leq -k^2 \cos x \leq k^2$$

$$2 - k^2 \leq 2 - k^2 \cos x \leq 2 + k^2$$

برای این که $f''(x)$ همواره نامنفی باشد باید داشته باشیم:

$$2 - k^2 \geq 0 \Rightarrow |k| \leq \sqrt{2}$$

برای این که $f''(x)$ همواره نامثبت باشد باید داشته باشیم:

$$2 + k^2 \leq 0$$

که این رابطه امکان پذیر نیست.

$$\Rightarrow |k| \leq \sqrt{2}$$

(حسابان ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴

۳

۲

۱

$$f'(x) = \frac{(x^2 + a) - 2x(x+1)}{(x^2 + a)^2} = \frac{-x^2 - 2x + a}{(x^2 + a)^2}$$

طول اکسترم‌های نمودار تابع، جواب‌های معادله $f'(x) = 0$ است.

$$\Rightarrow x^2 + 2x - a = 0 \quad (*)$$

با توجه به نمودار، این مقادیر $-b$ و $\frac{3}{b}$ هستند.

$$\Rightarrow \text{حاصل ضرب طول نقاط} = (-b) \left(\frac{3}{b} \right) = -3 = -a \Rightarrow a = 3$$

$$\xrightarrow{(*)} x^2 + 2x - 3 = (x+3)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -3 = -b \Rightarrow b = 3 \\ x = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = 6$$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۴)

۴

۳

۲ ✓

۱

تابع f' ، حتماً باید به صورت زیر باشد:

$$f'(x) = 8x^3 - 24x^2 + 2ax = 8x(x - x_0)^2$$

$$= 8x^3 - 16x_0x^2 + 8x_0^2x$$

که از برابری این دو ضابطه به سادگی نتیجه می‌شود:

$$x_0 = \frac{3}{2}, a = 9$$

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

(جهانبفش نیکنام)

۱۱۰ -

معادله را به صورت $x^3 - 6x^2 = k - 1$ بازنویسی می‌کنیم. برای بررسی جواب‌های این معادله، کافی است نقاط برخورد نمودار تابع $f(x) = x^3 - 6x^2$ و خط $y = k - 1$ را بررسی کنیم.

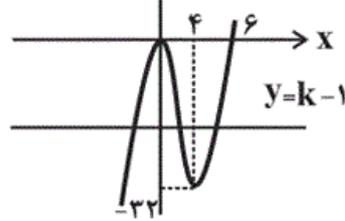
$$f(x) = x^3 - 6x^2 = x^2(x - 6)$$

$$f'(x) = 3x^2 - 12x = 3x(x - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \Rightarrow f(0) = 0 \\ x = 4 \Rightarrow f(4) = -32 \end{cases}$$

با تعیین علامت f' داریم:

		۰		۴	
f'	+	⋮	-	⋮	+
	↗	max نسبی	↘	min نسبی	↗

بنابراین نمودارهای موردنظر، مطابق شکل زیر هستند:

برای این که این دو نمودار، سه نقطه برخورد داشته باشند؛ کافی است

نامعادله $-32 < k - 1 < 0$ برقرار باشد:

$$\Rightarrow -31 < k < 1$$

کمترین مقدار صحیح k ، -30 است.

(مسئله ۲- کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۴)

۴

۳

۲

۱

(امیرمسین ابومصوب)

۱۱۴- هندسه ۳

نقطه $D(2, 0, -2)$ بر روی یکی از وجه‌های مکعب به معادله

$$\left\{ \begin{array}{l} 1 \leq x \leq 3 \\ -1 \leq y \leq 3 \\ z = -2 \end{array} \right.$$

قرار دارد ولی روی هیچ‌یک از یال‌های مکعب واقع نیست.

نقطه $A(1, 3, 2)$ یکی از رأس‌های مکعب (محل تقاطع سه یال) است. نقطه

$B(3, 1, -2)$ نیز روی یکی از یال‌های مکعب واقع شده که محل تقاطع دو

$$\left\{ \begin{array}{l} 1 \leq x \leq 3 \\ -1 \leq y \leq 3 \\ z = -2 \end{array} \right. \text{ و } \left\{ \begin{array}{l} x = 3 \\ -1 \leq y \leq 3 \\ -2 \leq z \leq 2 \end{array} \right.$$

وجه به معادلات است. نقطه

$C = (0, -1, 1)$ خارج مکعب واقع شده است.

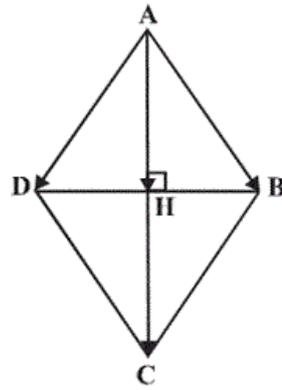
(هندسه ۳- بردارها؛ صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۴

۳

۲

۱

مطابق شکل، قطر بزرگ لوزی حاصل برآیند دو بردار $\overline{AB}$ و $\overline{AD}$ می‌باشد.

اگر H محل برخورد قطرهای کوچک و بزرگ لوزی باشد، آنگاه داریم:

$$\overline{AB} + \overline{AD} = \overline{AC} = 2\overline{AH} \Rightarrow |\overline{AB} + \overline{AD}| = 2|\overline{AH}|$$

مثلث ABD مثلثی متساوی‌الاضلاع به طول ضلع ۲ واحد است که طول ارتفاع

آن برابر $\sqrt{3}$ (۲) $= \frac{\sqrt{3}}{2}$ می‌باشد. بنابراین داریم:

$$|\overline{AB} + \overline{AD}| = 2|\overline{AH}| = 2\sqrt{3}$$

(هندسه ۳- بردارها؛ صفحه‌های ۶۹ تا ۷۶)

۴

۳

۲

۱

$$|2\vec{a} + 3\vec{b}| = \sqrt{85} \Rightarrow |2\vec{a} + 3\vec{b}|^2 = 85$$

$$\Rightarrow 4|\vec{a}|^2 + 12\vec{a} \cdot \vec{b} + 9|\vec{b}|^2 = 85$$

$$\Rightarrow 16 + 12\vec{a} \cdot \vec{b} + 45 = 85 \Rightarrow 12\vec{a} \cdot \vec{b} = 24 \Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 2$$

اگر بردار $\vec{a}'$ تصویر قائم بردار $\vec{a}$ بر راستای بردار $\vec{b}$ باشد، داریم:

$$|\vec{a}'| = \frac{|\vec{a} \cdot \vec{b}|}{|\vec{b}|} = \frac{2}{\sqrt{5}} = \frac{2\sqrt{5}}{5}$$

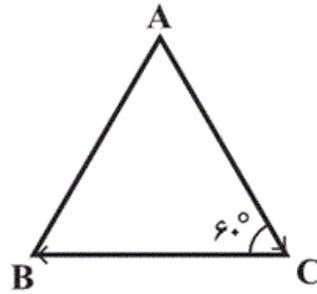
(هندسه ۳- بردارها؛ صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

۴

۳

۲

۱

BC، AC و AB، هر سه قطر وجه‌های مکعب هستند، پس مثلث ABC متساوی‌الاضلاع است و زاویه ACB برابر 60° خواهد بود. چون انتهای بردار $\overrightarrow{AC}$ بر ابتدای بردار $\overrightarrow{CB}$ منطبق است، پس زاویه بین دو بردار $\overrightarrow{AC}$ و $\overrightarrow{CB}$ ، مکمل زاویه ACB یعنی برابر 120° است و داریم:

$$\overrightarrow{AC} \cdot \overrightarrow{CB} = |\overrightarrow{AC}| |\overrightarrow{CB}| \cos 120^\circ$$

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(رضا عباسی اصل)

$$\vec{c} = \vec{a} \times \vec{b} = (4 - m, mn - 2, 1 - 2n)$$

تصویر بردار $\vec{c}$ روی محور x ها برابر ۱ است، بنابراین داریم:

$$4 - m = 1 \Rightarrow m = 3$$

طول تصویر بردار $\vec{c}$ روی صفحه xz برابر ۲ است، در نتیجه داریم:

$$2 = \sqrt{(4 - m)^2 + (1 - 2n)^2} \xrightarrow{m=3} (1 - 2n)^2 = 3$$

$$\Rightarrow 1 - 4n + 4n^2 = 3 \Rightarrow 4n^2 - 4n - 2 = 0$$

$$\Rightarrow n \text{ مجموع مقادیر } n = -\frac{(-4)}{4} = 1$$

(هندسه ۳- بردارها: صفحه‌های ۷۹ تا ۸۴)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

ابتدا دو بردار $\overline{AB}$ و $\overline{AC}$ را تشکیل می‌دهیم. داریم:

$$\left. \begin{array}{l} \overline{AB} = (-3, -3, 3) \\ \overline{AC} = (-1, -1, 0) \end{array} \right\} \Rightarrow \overline{AB} \times \overline{AC} = (3, -3, 0)$$

مساحت مثلث ABC برابر است با:

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}| = \frac{1}{2} \sqrt{3^2 + (-3)^2} = \frac{1}{2} \times 3\sqrt{2} = \frac{3\sqrt{2}}{2}$$

(هندسه ۳- بردارها: صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

شرط آن که چهار نقطه A, B, C, D روی یک صفحه باشند آن است که سه بردار $\overline{AB}, \overline{AC}, \overline{AD}$ هم‌صفحه باشند، به عبارتی $\overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD}) = 0$ باشد.

$$\overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD}) = 0 \Rightarrow (-2, 2, -2) \cdot ((2, 1, -1) \times (-1, 1, m-2)) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{vmatrix} -2 & 2 & -2 \\ 2 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & m-2 \end{vmatrix} = -6m + 6 = 0 \Rightarrow m = 1$$

(هندسه ۳- بردارها: صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

خط هادی سهمی، خطی افقی است، بنابراین سهمی قائم است و با توجه به مختصات کانون، دهانه سهمی رو به بالا است. فاصله کانون تا خط هادی سهمی، دو برابر فاصله کانونی سهمی است، بنابراین داریم:

$$2a = 5 - 1 = 4 \Rightarrow a = 2$$

با توجه به این که رأس سهمی دقیقاً وسط خط هادی و کانون سهمی قرار دارد، پس $S(3, 3)$ رأس سهمی است و در نتیجه داریم:

$$\text{معادله سهمی: } (x - 3)^2 = 8(y - 3) \xrightarrow{x=0} 9 = 8(y - 3)$$

$$\Rightarrow y - 3 = \frac{9}{8} \Rightarrow y = \frac{33}{8}$$

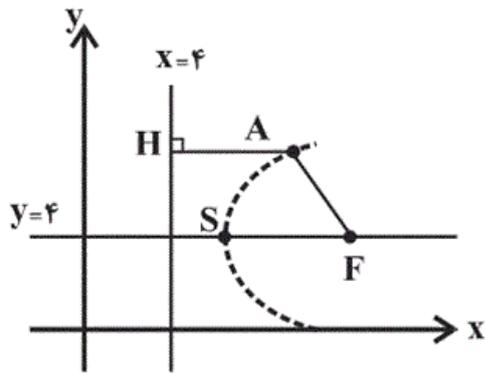
(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

خط هادی سهمی، خطی قائم است، بنابراین سهمی افقی است و چون نقطه A در سمت راست خط هادی است، پس دهانه سهمی رو به راست باز می‌شود. می‌دانیم هر نقطه روی سهمی از خط هادی و کانون آن به یک فاصله است و در ضمن کانون همواره روی محور تقارن سهمی قرار دارد. پس با فرض $F(x, 4)$ داریم:

$$|AH| = |AF| \Rightarrow 9 - 4 = \sqrt{(9 - x)^2 + (7 - 4)^2}$$

$$\xrightarrow{\text{توان } 2} 25 = (9 - x)^2 + 9 \Rightarrow 9 - x = \pm 4 \Rightarrow x = 13 \text{ یا } 5$$

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱ ✓

اگر a فاصله کانونی، d قطر قاعده و h عمق (گودی) یک آینه سهموی

باشد، آنگاه رابطه $a = \frac{d^2}{16h}$ برقرار است. داریم:

$$\frac{a_1}{a_2} = \frac{\frac{d_1^2}{16h_1}}{\frac{d_2^2}{16h_2}} = \left(\frac{d_1}{d_2}\right)^2 \times \left(\frac{h_2}{h_1}\right) = \left(\frac{60}{100}\right)^2 \times \frac{40}{30}$$

$$= \left(\frac{3}{5}\right)^2 \times \frac{4}{3} = \frac{9}{25} \times \frac{4}{3} = \frac{12}{25}$$

$$\xrightarrow{a_2=a} \frac{a_1}{a} = 0/48 \Rightarrow a_1 = 0/48a$$

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مخروطی: مشابه تمرین ۱۳ صفحه ۵۸)

۴

۳

۲ ✓

۱